

योजयामासुर्निःशेषेण जनाधिप । भा० अमु० ५००० ।
 २ गगणे ३५ मन्त्रे च अष्टकुटफलादौ ४ चारके (जाति) ।
 १८ म्ने मेदि० गवाक्षो गवाक्षः तत्र "गवाक्षजाले
 रभिनिष्पतत्यः" भट्टिः समूहे "नीहारजालमलिनः पुन-
 रक्तस्य न्द्राः" "करजालमस्तबमयोऽपि सताम्" भावः
 "गवाक्षबोधजालपतितां रविभाषः" किरा० ६६ न्द्रजावे
 हेम० ७३ न्द्रजावे पु० मेदिनिः ।

जालुक पु० जालमिव कायति कै-क । गगणे हेमच० ।
 स्वार्थे क । जालशब्दार्थे । "मलिकाः मयकान् कैगान्
 जालकाविव पंथति" सुश्रु० ३ चारके पु० स्त्री स्त्रियां
 ङीप् शब्दार्थे । ४ जालतुल्ये मेवलोम्नि च ।

जालकारक पु० क-एषु लुङ् । जालस्य मलिकादिपात-
 नाय जालाकारस्य कारके-मकटे (माकड़सा) हेमच०
 शाब्देन जालमस्य शक्तिरिति । यावन् जलपदार्थस्य
 स्वरूपाश्च द्रव्येन जालतुल्यकरणात् तस्य तत्त्वम् ।

जालकि पु० त्रिगतप्रधानगते प्रायुषजीविभेदे । "आहु-
 स्त्रिगतप्रधानस्तु कौण्डोपरवदाहिकः । क्रौटुकिर्जाल-
 मालिच ब्रह्मपुत्रोऽयं जालकिः" सि० को० ततः स्वार्थे
 ङ । जालकीयं तदर्थं । बहुषु लुक् । जालकय इत्येव ।

जालकिनी जालमिव कायति कै-क जालकं देहलोम-
 तद्वत्त्वस्थाः इति ङीप् । १ मेघां तिका० २ मेघे पु० ।

जालकीट पु० जावे पतितः कीटोऽस्य । मकटे लूतायां
 (माकड़सा) तदीयजावे मयकादीनां पतनात्तस्य तथा-
 त्वम् । जालकीटे भयः पल्लवा० अथ । शतज्ज्ञे त्रि० ।

जालक्षीर्य न० जावे जालके क्षीरं तत्र बाधु यत् । क्षीर-
 विषे दृष्टनेदे । स्थावरविषोपक्रमे "कुसुदक्षी क्षुही
 जालक्षीर्याणि त्रीणि क्षीरविषयि" सुश्रुतः ।

जालगर्ह भ पु० लुहरोगभेदे । लुहरोगशब्दे २२८० प्र० दृश्यम् ।

जालगोणिका जालमिव गोणी यत्र कप् छलः । दक्षिण-
 न्ननभागङ्गे त्रिका० ।

जालन्धर पु० दैत्यभेदे "पुरा जालन्धरं दैत्यं समापि परि-
 कम्पनम् । पादाङ्गुलस्य रेखातश्चक्रं कृत्वा हरोऽहरत् ।
 तच्च चक्रं मया लब्धं नेत्रपद्मार्चनात् विभोः ।
 सुदर्शनस्यैवै चक्रं देवचक्रमिदं नम्" काशी० २१ अ०
 प्रुवं प्रति विष्णोर्दक्षिः । २ त्रिगतदेगे पु० तद्देशस्य तेन
 कृतत्वात् तथात्वम् । खोऽभिजनोऽस्य अथ । पित्रादिपर-
 मरया शतद्देशासिनि । बहुषु तस्यलुक् । ४ न्द्रभेदे पु०
 ततः कृदा० गोत्रापत्ये फक् । जालन्धारायण तद्गोत्रा-

पत्ये तं स्त्री० । जालन्धरायणस्य निवसो देशः राजन्धा-
 दुज् । जालन्धरायणक वस्त्र परिणीकिते देशे पु० ।

जालपाद पु० जालमिव पादोऽस्य इत्यादि० मान्यलोपः ।
 १ हंसे । "जालपादमुजो तौ तु पादयोश्चक्रमथौ"
 (नरनारायणौ) भा० शा० ३१४५ अ० । "प्रवृत्तान्
 जालपादं च कोयटिमसिगिम्कारान्" मनुः "जाल-
 पादान् खड्गरीटान्नातांश्च नृमहिजान्" याज्ञ० तस्या-
 समन्वयं निश्चयान् । स्त्रियां कुम्भार्याः अन्तर्लोमे
 ङीप् पादः पञ्च । जालपदी हंस्याम् वरणादगम्ये जाल-
 पदीत्यत्र जालपदीति पाठान्तरे जालपद्या अदूरभवो देशः
 वरणा० अथ । जालपदं तस्या अदूरभवदेशे त्रि० प्रुपो-
 अन्त्य लोपः । जालपादु हंसे त्रिका० ।

जालप्राया स्त्री जालस्य प्रायो बाहुल्यं यस्याम् । खोङ्-
 मयाङ्गुराणि च (बाजोया) हेमच० ।

जालमालि पु० आयुषजीविभेदे । ततः स्वार्थे ङ । तदर्धे
 जालाकियब्दे दृश्यम् ।

जालवर्चुरक पु० जालाकारो वर्चुरकः । (कांठावाववा)
 दृष्टभेदे । "जालवर्चुरको रुक्षो यातरोगकफापहः ।
 पित्तदृक्करयोश्च कपायश्च प्रकीर्तितः" राजनि० ।

जालमरस न० नित्यक० अश्च समानं । सरोवरभेदे ।

जालकृद् त्रि० जलपचुरो कृद्ः तस्य भवः तस्योदं या शिवा०
 अथ । जल चान्न भवे शतत्वस्त्वस्ति च त्रि० ङीप् ।

जालाक्ष पु० जालमिवाक्षि मच् समानं । गवाक्षे "हेमजाला-
 क्षनिर्गच्छन्नेनायुर्गमिना" भाग० ८।१५।६ ।

जालाप्र न० भेषजभेदे "जालाप्रणाभिषिद्धत जालाप्रेषोपि-
 क्षत । जालाप्रसुप्तं भेषजं तेन मो गृह्य जीवत्" अथ०
 ६।५।७।२ ।

जालिक पु० जावेन चरति पर्षा० इत् । जावेन जीवति
 वेतना० ठञ् वा । १ जालजीविनि जावेन २ चारिणि वा
 ३ कैवर्त्ते त्रिका० ४ मकटे हेमच० । ५ जालजीविनि
 यागुरिके नृगवन्धनार्थं जालपातिनि नृगयुभेद् समरः ।
 इति स्त्रियां ङीप् इति भेदः । जालमस्त्वस्य ठञ् ।
 ६ जाबोपजीविनि यामजालिनि च त्रि० हेमच० ।

जालिका स्त्री जाल+यक्ष्यर्थे ठञ् । १ वस्तुभेदे स्त्रीयां
 सुधावरणवस्त्रे २ गरिषारे ३ ज्ञानाकायां ४ विषयायां
 योधानाम्भस्त्रचित्ताङ्कुरचर्यां । (बाजोया) च मेदि० ।
 (जालि) ५ चारके शब्दार्थः ।

जालिनी स्त्री जाल+यक्ष्यर्थे इति । अत्रिशाखायां हेमच०